

השיחה השבועית
הרב ירון ראובן שליט"א



פרשת
מטות



הרב ירון ראובן שליט"א

YaronBeEzratHaShem.org

פְּרֻשַׁת מֵטוֹת

פְּרֻשַׁת נְדָרִים

הַפְּרֻשָּׁה שְׁלָנוּ עוֹסֶקֶת בְּעֵינֵי נְדָרִים, שְׁכַאֲשֶׁר אָדָם נוֹדֵר וְהוּא מוֹצִיא כְּמָה מְלִים מִפִּי הוּא מְחִיב לְקַיֵּם אֶת דְּבָרָיו, "כֹּכֵל הֵי־צֵא מִפִּי יַעֲשֶׂה" (בַּמִּדְבָּר ל, ג), בְּמִלִּים יֵשׁ כַּח גְּדוּל, לְהַמִּית וּלְהַחֲיֹת, שְׁנֵאֲמַר "מֹות וְחַיִּים בְּיַד לְשׁוֹן" (מִשְׁלֵי יח, כא), וְלִכֵּן הִזְהִירוּ חַז"ל (שְׁבַת דף לב עמוד ב) שֶׁבְּעוֹן נְדָרִים אֲשֶׁתּוֹ וּבְנָיו שֶׁל אָדָם מִתִּים כְּשֶׁהֵם קֹטְנִים, זֶה לֹא צָחוּק.

מֵדַת הָאֱמֶת

מִצּוּוֵי הַתּוֹרָה "כֹּכֵל הֵי־צֵא מִפִּי יַעֲשֶׂה" (בַּמִּדְבָּר ל, ג), יֵשׁ לָנוּ לְלַמֵּד אֶת מֵדַת הָאֱמֶת, שְׁחַז"ל כָּבַר הַפְּלִיגוּ בְּמַעֲלַתָּהּ וְאָמְרוּ שְׁחֹתְמוּ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֱמֶת (שְׁבַת דף נה עמוד א, וּבִירוּשָׁלַיִם סְנֵהֲדִין פָּרַק א הֲלָכָה א), וְכִי שֶׁנִּפְרַע מֵאֲנָשֵׁי דוֹר הַמַּבּוּל הוּא יִפְרַע מִמִּי שֶׁלֹּא עוֹמֵד בְּדַבּוּרוֹ (עֵין בְּבֵא מְצִיעָא דף מח עמוד א). וּמֵדַת הָאֱמֶת קִשְׁתָּהּ לְהַשִּׁיגָהּ בְּשִׁלְמוֹת, וְרַק כְּשֶׁרוֹאֶה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהָאָדָם טוֹרַח לְהַשִּׁיגָהּ, מְסִיעַ לוֹ וְנוֹתֵן לוֹ אֶת מֵדַת הָאֱמֶת כְּמַתְנַת חֲנָם (סֵפֶר הַלִּיכוֹת בֵּין אָדָם לְחִבְרוֹ פָּרַק כ סְעִיף ח בְּשֵׁם רַבִּי מִשֶּׁה מְקוּבְרִין זצ"ל), וְאַחַת הַסְּבוֹת שְׁכָל כֶּךָ קִשְׁתָּהּ לְהַשִּׁיג אֶת מֵדַת הָאֱמֶת, כִּי הִיא מְלַחֶמָה תְּמִידִית בְּכָל רֶגַע וּבְכָל שָׁעָה, כִּי הָעוֹלָם שְׁלָנוּ הוּא 'עֲלָמָא דְשִׁקְרָא' - עוֹלָם הַשִּׁקָּר (עֵין מְדַרְשׁ רַבָּה פְּרֻשַׁת אָמֵר פְּרֻשָּׁה כו סִימָן ז).

פְּרִשְׁת מִטוֹת

עוֹלָם הַשָּׁקֶר

הַיּוֹם נַעֲסֵק קִצַּת לְהַכִּיר אֶת עוֹלָם הַשָּׁקֶר הַזֶּה, כָּלֵם מִכִּירִים אוֹתוֹ, אֲבָל לֹא כָלֵם מִכִּירִים וְיוֹדְעִים שֶׁהוּא שָׁקֶר...

בְּכָל פְּרִסְמָת אוֹ מוֹדְעָה שְׂרוּצִים לְשׁוֹק אֵיזָה מוּצָר, מִשְׁתַּמְשִׁים בְּכָל הָאֲמָצְעִים כְּדִי לְגַרֵם לְאָדָם לְהוֹצִיא אֶת כֶּסֶפוֹ עַל הַמוּצָר, רַב כִּכְל הָאֲמָצְעִים הֵם שְׂקָרִים וְאֵין לָהֶם שׁוֹם בְּסוֹס. הֵם יְכוּלִים לְקַחַת לְפְרִסְמָת אֲנָשִׁים יָפִים כְּדִי שִׁישׁוּקוֹ מוּצָר כּוֹשֵׁל וְהַרְסָנִי, וְכָלֵם יִלְכוּ אַחֲרֵי הַהֶבֶל וְיִהְבְּלוּ (עֵין מְלָכִים ב פָּרָק יז פְּסוּק טו), לֹא סֵתָם אוֹמֵר שְׁלֵמוֹה הַמְּלֶךְ "שָׁקֶר הַחֵן וְהֶבֶל הַיָּפִי" (מִשְׁלֵי לֵא, ל), הַהֲצָגוֹת הָאֵלוֹ הֵן שָׁקֶר שְׁנוּעֵד לְשָׁקֶר עַל כָּל הָעוֹלָם וְלִגְרָף כֶּסֶף עַל חֲשִׁבוֹן הַפְּתָאִים הַמְאֲמִינִים לְכָל דְּבָר (עֵין מִשְׁלֵי יד, טו).

גְּלוֹי הַשָּׁקֶר

בּוֹאוּ נִתְבוֹנֵן בְּשָׁקֶר הַגְּדוֹל הַזֶּה שֶׁמְקִיף אֶת כָּל הָעוֹלָם, כְּשֶׁאָדָם רוֹאֶה פְּרִסְמָת מְפֹתָה, אוֹ כָּל דְּבָר אַחֵר שֶׁבְּעוֹלָם הַשָּׁקֶר, הוּא מְתַלְהֵב, הוּא לֹא יוֹדֵעַ כְּמָה הַכְּנוֹת מְאֹחֹרֵי הַקְּלָעִים הֵיוּ רַק כְּדִי לְתַפֵּס אֶת הַרְגָע הַזֶּה, וְכִמָּה צָבַע מְרַחוֹ עַל כָּל דְּבָר וְדְבָר שִׁירָאָה יוֹתֵר טוֹב וְיָפָה מִמָּה שֶׁהוּא, וְהוּא מְקַבֵּל אֶת הַתְּמַצִּית שֶׁל כָּל הָעֵבוֹדָה הַזֹּאת. וְהַתְּמַצִּית הַזֹּאת מְחַלְחֶלֶת לוֹ כְּמוֹ רַעַל בַּגּוֹף, הִיא גּוֹרֶמֶת לוֹ לְקִנְאָה, תְּאֵוָה וְרִדִּיפַת כְּבוֹד - כִּי הוּא רוֹצֵה גַם אֶת הַתְּמַצִּית הַשָּׁקֶרִית הַזֹּאת. מֵה שֶׁהוּא לֹא מִבִּין שֶׁהוּא לְעוֹלָם לֹא יֵגִיעַ לָזֶה, אֲבָל לִיצֵר הָרַע וּשְׁלוּחָיו זֶה לֹא אֲכַפֵּת, הֵם מְכַנְיָסִים אֶת הָאָדָם לְעוֹלָם שֶׁל אֲשֻׁלִּוֹת וְהָאָדָם נוֹפֵל שׁוֹב וְשׁוֹב בְּאוֹתוֹ הַשָּׁקֶר רַק בְּצוּרוֹת שׁוֹנוֹת. חֲז"ל (סוֹטָה דָף ח עֲמוּד א) הַגְּדִירוּ אֶת זֶה בְּמִשְׁפָּט אֶחָד: אֵין יֵצֵר הָרַע שׁוֹלֵט אֶלָּא בְּמָה שֶׁעִינָיו רוֹאוֹת, כְּשֶׁהָעֵין רוֹאֶה הַלֵּב חוֹמֵד וְכִלֵּי הַמַּעֲשֵׂה גּוֹמְרִים (רִש"י בְּמִדְבָר טו, לט) כָּל זֶה נִכְלָל בְּכָלֵל הָאֲסוּר שֶׁל "וְלֹא

פְּרִשְׁת מִטוֹת

תתרו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם" (במדבר טו, לט), העינים והלב הם שני סרסורי עברה (מדרש רבה פרשת נשא פרשה י סימן ב), שגורמים לאדם לחיות בדמיון ולהתאוות אל עולם השקר האסור.

הייתי מליונר

בעבר כשהייתי אחד המליונרים הגדולים בוול סטריט [זה המקום של הבורסה בניו יורק שמגלגלים שם מאות מליארדי דולרים בכל שעה], התעסקתי עם אנשים עשירים ומפרסמים, ומנסיון אני אומר לכם: מעולם לא ראיתי אפלו אחד מהם שהוא באמת שמח ומאשר, כל אחד הוא טרגדיה מהלכת, כל אחד יש לו ספורי זועות, מבחוץ הכל נראה יפה וטוב, אבל מבפנים הכל רקוב בצורה כל כך טראגית ונוראה.

חיי הזועה של הרשעים

אחד הזמרים הגוים הכי מפרסמים בעולם מת מיתה משנה, וגלו אחרי שהתפגר כמה אדם רע מעללים הוא היה. וכמוהו היו וישנם אלפי אנשים מפרסמים שרובצים על עשר אגדי, ולאט לאט מתברר כמה אנשים רעים וחטאים הם, וגם מהכסף שלהם אין להם שום רוח, הם מסכסכים עם המשפחה שלהם, הם מכורים לתאוותיהם בצורה הגרועה ביותר - באפן חמור יותר ודוחה יותר מחיות השדה, וגם המות שלהם הוא טרגדיה, חלקם מתאבדים, חלקם נרצחים, וחלקם מתים מרבוי התאוות שלהם במחלות שונות. זה לא סתם ספורים, עשינו על זה שעור שלם עם הוכחות שהאנשים הכי מפרסמים בעולם - הם האנשים הכי מסכנים, שהם כל כך עניים שאין להם כלום חוץ מכסף. אין להם לא חיי משפחה, כי כלם בסוף מתגרשים, ולפי מחקר שהתפרסם זו מחלת הכלל - כי יותר משמונים אחוז באמריקה מתגרשים תוך חמש שנים מהחתונה!!! יש צ'אנס יותר גדול שמטוס נוסעים ינחת לך על הראש

פְּרִשְׁת מִטּוֹת

בְּאִמְצַע הַרְחוּב מֵאֲשֶׁר שֶׁהָאָדָם יִשְׂאָר נְשׁוּי יוֹתֵר מִחֲמַשׁ שָׁנִים! לְמַה?
זֶה עוֹלָם הַתְּאֻוֹת, הַיּוֹם הוּא אוֹהֵב אוֹתָהּ וְהוּא רוֹצֵה אוֹתָהּ, אַחֲרֵי חֲמֵשׁ
שָׁנִים זֶה כְּמוֹ בְּגָד, הוּא רוֹצֵה בְּגָד חָדָשׁ, כְּמֵה מְסַכְּנִים הַיְלָדִים שֶׁבָּאִים
מֵהוֹרִים כְּאֵלֶּה, שֶׁכָּל מֵה שֵׁיִשׁ לָהֶם בְּרֵאשׁ זֶה תְּאֻוֹת, תְּאֻוֹת, תְּאֻוֹת.

לְהַתְּעוֹרֵר עַל הַחַיִּים

וְזֶה מֵה שֶׁהַזְּהִיר הַכְּתוּב "אֵל תִּקְנָא בְּעֵשִׂי עוֹלָה" (תְּהִלִּים לז, א) - לְהִיּוֹת
כְּעוֹשֵׂי עוֹלָה (בְּרִכּוֹת דף ז עמוד ב), אֲפִלּוּ שֶׁהֵם נִרְאִים לָךְ שְׂמֵחִים וּמְאֻשְׂרִים,
הַכֹּל שֶׁקָּר וְזִיוֹף, וּבְמִסְתָּרִים תִּבְכֶּה נִפְשָׁם.

וּכְשֶׁאָדָם יִכְנִיס אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלּוּ טוֹב טוֹב לְרֵאשׁ שְׁלוֹ, הוּא יִתְּעוֹרֵר
וְיִתְּחִיל לְהַבִּין לְהִיכֵן הַחַיִּים שְׁלוֹ הוֹלְכִים, הָאֵם הוּא רוֹצֵה לְסִים אֶת
הַחַיִּים שְׁלוֹ כְּמוֹ אוֹתָם הַמְּפָרְסְמִים שֶׁל עוֹלָם הַשֶּׁקֶר, אוֹ שֵׁיִשׁ אֶפְשָׁרוֹת
לְחַיּוֹת חַיִּים אַחֲרִים, רְגוּעִים וּשְׂמֵחִים.

וְהַכְּתוּב אוֹמֵר "עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ וְתִמְכִּיָּה מֵאֲשֶׁר" (מִשְׁלֵי
ג, יח), הַמְּחַזִּיקִים בַּתּוֹרָה הֵם מְחַבְּרִים לְעֵץ הַחַיִּים וְהַתּוֹמְכִים בָּהּ הֵם
הַמְּאֻשְׂרִים הָאֲמִתִּיִּים, וְכַדִּי לְעֵלוֹת עַל דֶּרֶךְ הַיִּשָּׁר לֹא צָרִיךְ הַרְבֵּה -
"בְּפִיךָ וּבִלְבָבְךָ לַעֲשׂוֹתוֹ" (דְּבָרִים ל, יד), מִתְּחִילִים לְלַמֵּד תּוֹרָה וּלְלַכֵּת לְפִי
הַתּוֹרָה וּלְאֵט לְאֵט הָאָדָם מִתְּחִיל לְחַיּוֹת חַיִּים מֵאֲשֻׁרִים.

"נִפְּי תִּהְיֶה"

נִחְזֹר לְכַח הַפֶּה, שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְשָׁמֹר וּלְעֲשׂוֹת כָּל מֵה שֶׁהוּא מוֹצִיא
מִפִּיו. מֵצָאנוּ הַבְּטָחָה נִפְלְאָה שֵׁיִשׁ לָהּ מִשְׁמְעוֹת אַחֲרֵת לְמַלִּים "כִּכְלֵ
הַיִּצָּא מִפִּיו יַעֲשֶׂה", וְהִינוּ שֶׁכָּל מֵה שֶׁהָאָדָם יֹאמֵר בְּפִיו - הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא יַעֲשֶׂה, וְהַפֶּה שֶׁל אוֹתוֹ אָדָם נִהְיֶה כְּכִיכּוֹל כְּמוֹ פִּיו שֶׁל הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא, וְאָמְרוּ חַז"ל (בְּבֵא מִצִּיעָא דף פה עמוד א), שֶׁמִּי שֶׁמְחַזִּיר אֲנָשִׁים

פְּרִשְׁת מִטוֹת

בְּתִשׁוּבָה עָלָיו נֶאֱמַר הַכְּתוּב "כֹּה אָמַר ה' אִם תָּשׁוּב וְאֶשִׁיבְךָ לִפְנֵי תַעֲמֹד וְאִם תּוֹצִיא יָקָר מִזּוֹלָל כְּפִי תִהְיֶה" (יִרְמְיָהוּ טו, יט), שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא גּוֹזֵר גְּזֵרָה וְהוּא מְבַטְּלָהּ. וְגַם זֶה קָשׁוּר לְמִדַּת הָאֱמֶת, כִּי אָדָם שֶׁהֶאֱמַת בּוֹעֶרֶת בּוֹ, הוּא לֹא יָכוֹל לְרֹאוֹת אֵיךְ שֶׁאֲנָשִׁים חַיִּים בְּשֶׁקֶר, וְלָכֵן הוּא מְשַׁקֵּעַ אֶת כָּל כַּחוֹתָיו לְהוֹצִיא יָקָר מִזּוֹלָל.

תִּינוּקוֹת שְׁנִשְׁבוּ

לְצַעֲרֵנוּ אֵין הֶרְבֵּה אֲנָשִׁים שְׁבוֹעֶרֶת בָּהֶם מִדַּת הָאֱמֶת, וְלָכֵן הֵם מְחַפְּשִׁים תְּרוּצִים לָמָּה לֹא לְדַבֵּר עִם אֲנָשִׁים וּלְשַׁכְּנֵעַ אוֹתָם לְהִשָּׁיב לֵב אָבוֹת עַל בְּנִים וְלֵב בְּנִים עַל אָבוֹתָם (מְלָאכִי ג, כד). אַחַד הַתְּרוּצִים שֶׁשִׁמְעֵתִי זֶה שְׁכָלָם 'תִּינוּקוֹת שְׁנִשְׁבוּ', הֵם לֹא גָדְלוּ בְּבֵית חֲרָדִי, הֵם לֹא יוֹדְעִים, מְסַכְּנִים. וּבְאֱמֶת גַּם אִם נֶאֱמַר שֶׁהֵם תִּינוּקוֹת שְׁנִשְׁבוּ - מָה שֶׁלֹּא תִּמְיֵד נָכוֹן, כִּי לְתִינוּק שְׁנִשְׁבָּה יֵשׁ גְּדֵר הַלְּכָתִי (עֵין בְּשֶׁבֶת דָּף סח עֲמוּד ב, וּבְרַמְבַּ"ם הַלְּכוֹת שְׁגִיגוֹת פָּרָק ב הַלְּכָה ו) - לָמָּה לְהִשְׁאִיר אוֹתָם בְּשֶׁבִי? לָמָּה לֹא לְחַלֵּץ אוֹתָם מִצִּיד הַיֵּצֵר הָרַע שֶׁצָּד אוֹתָם?

וְאֲשֶׁרִי הַזּוֹכָה שֶׁיְהִיָּה חֶלְקוֹ מִמְצַדִּיקֵי הָרַבִּים כְּכּוֹכְבִים לְעוֹלָם וָעֶד (עֵין דְּנִיָּאל יב, ג), וְיִתְקִים בּוֹ "כֹּכָל הַיֵּצֵא מִפִּי יַעֲשֶׂה".